

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11C/4/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812224683
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812224683.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou v právnej veci navrhovateľa Slovak Telekom a.s. Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, zast. JUDr. Oliverom Balážom, advokátom so sídlom Zámocká 10, Bratislava proti odporcovi V. S. nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A o zaplatenie 494,12 eur s prísl. takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 494,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 12.12.2010 do zaplatenia a nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 513,29,- eur, na účet AK Orea Consulting, advokáta JUDr. Olivera Baláža, so sídlom Bratislava, Zámocká 10, a to všetko v mesačných splátkach po 100 eur, dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15-teho dňa v tom-ktorom mesiaci až do zaplatenia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal o vydanie platobného rozkazu, ktorým mu súd prisúdi istinu 494,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 12.12.2010 do zaplatenia a žiadal priznať i trovy konania.

Súd na návrh navrhovateľa vydal dňa 16.1.2013 platobný rozkaz. Podaním zo dňa 22.1.2013 vstúpil do konania vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorému bol dňa 20.2.2013 doručený platobný rozkaz. Ku vstupu vedľajšieho účastníka sa odporca nevedel vyjadriť (č.l. 90). Voči platobného rozkazu podal dňa 25.2.2013 vedľajší účastník odpor, v ktorom poukázal na zmluvnú pokutu v sume 331,94 eur, ktorú považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Voči vstupu vedľajšieho účastníka do konania podal právny zástupca námietku a žiadal, aby súd nepripustil do konania vedľajšieho účastníka. Uznesením zo dňa 6.11.2013 súd pripustil do konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Vedľajší účastník na strane odporcu sa k návrhu vyjadril vo svojom odpore doručenom súdu dňa 25.2.2013 a žiadal návrh zamietnuť a to sčasti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eur a to z dôvodu, že ide o zmluvnú pokutu, pričom dojednanie o tejto zmluvnej pokute považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo aj bolo právoplatne rozhodnuté viacerými súdnymi rozhodnutiami. Okrem toho považoval dojednanie o zmluvnej pokute za neurčité.

Súd určil termín pojednávania na 5.11.2013 na ktorý sa odporca nedostavil, doručenie vykazané mal dňa 21.10.2013, svoju neúčast' ale ospravedlnil telefonicky dňa 31.10.2013 a nežiadal súd o odročenie

pojednávania. Právny zástupca vedľajšieho účastníka mal predvolanie vykázané dňa 22.10.2013, svoju neúčasť ospravedlnil dňa 31.10.2013 a nežiadal súd o odročenie pojednávania.

Súd pojednával bez prítomnosti odporcu a právneho zástupcu vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov - zmluva o pripojení č.l. 7, dodatok č.l. 8, listiny predložené navrhovateľom č.l. 9, všeobecné podmienky č.l. 10-14, faktúry č.l. 15-25, upozornenie č.l. 26, platobný rozkaz č.l. 30, oznámenie o vstupe vedľ. účastníka č.l. 31, odpor vedľ. účastníka č.l. 36-37, vyjadrenie navrhovateľa č.l. 42-43, návrh OS Brezno č.l. 44-45, vyjadrenie navrhovateľa č.l. 49 - 50, oznámenie o vstupe a vyjadrenie k veci Združenie Perssec č.l. 58-59, úradný záznam č.l.73, oznámenie vedľ. účastníka č.l. 80, úradný záznam č.l. 85, oznámenie vedľ. účastníka č.l. 86, vyjadrenie navrhovateľa č.l. 84, úradný záznam č.l. 90, vyjadrenie vedľ. účastníka č.l. 91, stanovisko navrhovateľa predložené na pojednávaní zo dňa 4.11.2013 a vyčíslenie trov zo 4.11.2013 a zistil tento skutkový stav :

Navrhovateľ návrh na začatie konania odôvodnil tým, že od 1.7.2010 je univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti T-Mobile Slovensko a.s., ktorý bol zrušený bez likvidácie a dobrovoľne je vymazaný z obchodného registra.

Ďalej uviedol, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzavretá dňa 27.11.2008 Zmluva o pripojení č. 3072910, na základe ktorej bola odporcovi poskytnutá užívateľská SIM karta s prideleným telefónnym číslom : 0911 889 019. K tejto zmluve bol dňa 27.11.2008 uzavretý Dodatok „SUPER HIT 100“, na základe ktorého bol odporcovi predaný zľavnený mobilný telefón značky Nokia 6220 za 0,03 eur, ktorého skutočná cena bola 364,80 eur. Dodatkom k tejto zmluve sa odporca okrem iného zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nich si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností a následkom odstúpenia od zmluvy bola v nej dojednaná zmluvná pokuta vo výške 331,94,- eur.

Ďalej uviedol, že záväzkové vzťahy sa spravujú Občianskym zákonom, okrem práv a povinností výslovne upravených z. č. 610/2003 Z. z. - o elektronických komunikáciách. Odporca prevzal ako neoddeliteľnú súčasť zmlúv Všeobecné podmienky poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spoločnosti T-Mobile Slovensko a.s. a Cenník služieb, s ktorými sa odporca oboznámil pri uzavieraní zmluvy a dodatku a ktoré sa zaviazal dodržať.

Odporca si neplnil riadne svoje zmluvne dohodnuté povinnosti a neuhrádzal navrhovateľovi vystavené faktúry za poskytnuté služby. Dňa 21.1.2010 bola činnosť odporcovej SIM karty zo Zmluvy č. 3072910 obmedzená na prijímanie hovorov a núdzové volania. Po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžných čiastok navrhovateľ dňa 13.3.2010 odstúpil od zmluvy.

Navrhovateľovi vznikla voči odporcovi peňažná pohľadávka v žalovanej výške, ktorú odporca doposiaľ neuhradil napriek viacerým výzvam. Žalovaná čiastka predstavuje poplatky za hovorné a ostatné telekomunikačné služby a zmluvnú pokutu. Úrok z omeškania si navrhovateľ uplatňuje od 12.12.2010, čo je deň nasledujúci po dni splatnosti ostatnej faktúry.

Žalovaná čiastka pozostáva z neuhradených faktúr. Ide o faktúry splatné 11.12.2009 za fakturačné obdobie 22.10.2009-21.11.2009, dlžná suma 87,90,- eur a predmet faktúry - mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, iné poplatky a služby, oneskorenie platby; splatná faktúra 11.1.2010, fakturačné obdobie 22.11.2009 - 21.12.2009, dlžná suma 92,51 eur a predmet faktúry - mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, iné poplatky a služby; splatná faktúra 11.2.2010, fakturačné obdobie 22.12.2009-21.1.2010, dlžná suma 130,35 eur, predmet faktúry- mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, iné poplatky a služby, oneskorenie platby; splatná faktúra 11.3.2010, fakturačné obdobie 22.1.2010- 21.2.2010, dlžná suma 1,66 eur, predmet faktúry - oneskorenie platby; splatná

faktúra 11.12.2010, fakturačné obdobie 22.10.2010 - 21.11.2010, dlžná suma 331,94 eur, predmet faktúry - zmluvná pokuta. Celkom dlh predstavoval sumu 494,12,- eur.

Navrhovateľ pokusom o zmier zo dňa 26.2.2010 vyzval odporcu na zaplatenie dlžných súm poskytnutých v dodatočnej lehote na plnenie do 12.3.2010 s upozornením, že po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty odstupuje nasledujúcim dňom od zmluvy a ukončí poskytovanie služieb. Dlžné sumy neboli uhradené.

Zo Zmluvy o pripojení zo dňa 27.11.2008 uzavretej podľa § 43 a nasl. z. č. 610/2003 Z. z. - o elektronických komunikáciách v znení neskorších zmien a doplnkov vyplýva, že zmluvu uzavrela spoločnosť T-Mobile Slovensko a.s. a odporca vzťahujúcu sa k SIM karte č. 8942102180008474167, na tel. číslo 911889019 s programom služieb SUPER HIT 100. Dodatkom k tejto zmluve zo dňa 27.11.2008 si účastníci upravili podrobnejšie práva a povinnosti a v Tabuľke č.1 si dohodli zmluvnú pokutu 331,94 eur pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo strany odporcu. Týmto dodatkom odpredal odporcovi mobilný telefón značky Nokia 6220 za 0,03 eur a odporca sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom 24 mesiacov a včas a riadne si plniť svoje povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvných povinností si účastníci dohodli zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur.

Z faktúry splatnej do 11.12.2009 za zúčtovacie obdobie 22.10.2009-21.11.2009 vyplýva, že navrhovateľ fakturoval odporcovi celkovú sumu 87,90 eur s DPH; ďalšou faktúrou splatnou do 11.1.2010 fakturoval odporcovi za zúčtovacie obdobie 22.11.2009- 21.12.2009 celkovú sumu s DPH 92,51 eur; faktúrou splatnou do 11.2.2010 fakturoval odporcovi za zúčtovacie obdobie 22.12.2009-21.1.2010 celkovú sumu s DPH vo výške 130,35 eur, ďalšou faktúrou splatnou do 11.3.2010 fakturoval odporcovi za zúčtovacie obdobie 22.1.2010-21.2.2010 celkovú sumu s DPH 1,66 eur a faktúrou splatnou do 11.12.2010 fakturoval odporcovi za zúčtovacie obdobie 22.10.2010-21.11.2010 celkovú sumu s DPH 331,94 eur. Navrhovateľ upozornil odporcu listom zo dňa 26.2.2010 na zaplatenie dlhu celkom vo výške 312,42 eur.

Vedľajší účastník na strane odporcu v podaní zo dňa 21.2.2013, doručenom súdu dňa 25.2.2013 považoval zmluvnú pokutu v sume 331,94,- eur za neprijateľnú zmluvnú podmienku a ako takú za neplatnú. Otázka neprijateľnosti zmluvnej pokuty už bola judikovaná rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 4C 163/2011 zo 7.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co 31/2012 a rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4C 161/2011 zo 6.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co 32/2012 z 15.3.2012, rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/91/2011 z 24.4.2012. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-618/10 zo 14.6.2012, ktorý určuje, že vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v spotrebiteľskej zmluve a teda je vylúčené uplatnenie moderačného práva súdu vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty. Navrhoval návrh zamietnuť v časti, v ktorej navrhovateľ uplatňuje zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94,- eur s prísl., pretože v tejto časti nachádzal porušenie spotrebiteľských práv.

Navrhovateľ vo svojom písomnom stanovisku z 4.11.2013 uviedol, že v predmetnej právnej veci nie je naplnené ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže nedošlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán a ani nemožno aplikovať § 53 ods. 4 písm. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, keďže zmluvné pokuty nemajú sankčnú povahu ale výslovné reparačnú povahu resp. paušalizovanú náhradu škody a s výslovným preventívnym významom. Zmluvné podmienky boli individuálne dojednané, určité, jasne a zrozumiteľne. U navrhovateľa došlo k majetkovej ujme vo výške 364,77,- eur z titulu rozdielu v skutočnej a zľavnenej cene mobilného telefónu, ktorý bol zmluvne viazaný na dodržanie doby viazanosti. Vzhľadom na to, že odporca porušil zmluvne dohodnutú 24 mesačnú dobu viazanosti o 10 mesiacov spôsobil výpadok zmluvne dohodnutých tržieb (10 mesiacov x 16,45 eur) vo výške 164,50,- eur, čo predstavuje spolu sumu 529,27 eur vo vzťahu k zmluvnej pokute len vo výške 331,94 eur.

Z výsluchu navrhovateľa súd zistil, že uplatnenú zmluvnú pokutu nepovažuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže zmluvná pokuta má v danom prípade reparačný význam a nie sankčný význam. Odporca dostal mobilný telefón za cenu 0,03,- eur, jeho skutočná cena na základe dodatku k zmluve bola 364,80,- eur, pričom nezaplatil ani hovorné, celkom navrhovateľa škoda predstavuje sumu 529,27,- eur. Odporca sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov, ale zotrval len 14 mesiacov, preto nepovažoval zmluvnú pokutu v sume 331,94,- eur za neprimerane vysokú. Poukázal na to, že

nikto nespochybnil odstúpenie od zmluvy, odstúpenie prevzal odporca. Súhlasil s tým, aby súd povolil odporcovi splátky tak, ako uviedol odporca.

Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh je podaný dôvodne.

Podľa § 43 odst. 1 z. č. 610/2003 Z. z. - o elektronických komunikáciách v znení neskorších zmien a doplnkov, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo v inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 51 Občianskeho zákona, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Toto zákonné ustanovenie pripúšťa možnosť uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je v osnove upravená ako typická, podmienkou však je, aby nebola v rozpore s obsahom alebo účelom osnovy (§ 51); vzťahy takto vzniknuté sa posudzujú podľa ustanovenia § 853 OZ. Citované ustanovenie rešpektuje zmluvnú voľnosť strán, umožňuje uzatvárať aj zmluvy atypické, nepomenované, zákonom osobitne neupravené. Predpokladom ich platnosti popri všeobecných náležitostiach vyžadovaných pre platnosť zmlúv je, aby neodporovali obsahu alebo účelu tohto zákona, inak by bola taká zmluva absolútne neplatná (§ 39).

Podľa § 544 odst.1 Občianskeho zákona, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 odst.2 cit. zákona, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545 odst.1 cit. zákona, ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Zmluvná pokuta je jeden zo zabezpečovacích prostriedkov upravených v ustanoveniach § 544 a § 545 Občianskeho zákona. Zmluvná pokuta je peňažná čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, aj keď porušením povinnosti veriteľovi nevznikne škoda. Zmluvnou pokutou je možné zabezpečovať akúkoľvek právnu (zmluvnú alebo zákonnú) povinnosť; zároveň má aj sankčný charakter, lebo účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť, stíha nepriaznivým následkom v podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dojednanej výške.

Právnu podstatou zmluvnej pokuty je povinnosť zaplatiť určitú čiastku v prípade, že bola porušená zmluvná povinnosť, ktorú si strany pre prípad jej porušenia dojednávajú. Sankcia (zmluvná pokuta) môže prichádzať od úvahy len za porušenie zmluvy a nemôže teda byť postihom na realizáciu dohodnutého práva.

Funkcia zmluvnej pokuty je v prvom rade prevenčná, potom reparačná a sankčná (predstavuje trest, sankciu) pre toho, kto povinnosť porušil. Každá platne dojednaná povinnosť môže byť týmto spôsobom zabezpečená.

Z vykonaného dokazovania súdu vyplynulo, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu Zmluvy o pripojení, aj Dodatku, na základe ktorého odpredal odporcovi mobilný telefón značky Nokia 6220 za 0,03,- eur, pričom hodnota mobilného telefónu bola 364,80,- eur. Odporca sa zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu počas 24 mesiacov a včas a riadne si plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu z dodatku. Pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti si účastníci dohodli zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur. Z predložených faktúr je zrejmé, že odporca neuhradil faktúry za mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, iné poplatky a služby vo výške 162,18 eur. Odporca si nesplnil povinnosti vyplývajúce mu z dodatku a zmluvy, nezotrval v zmluvnom vzťahu, navrhovateľ od zmluvy odstúpil, lebo si odporca neplnil svoje povinnosti z nezaplatených a splatných faktúr vo výške 162,18 eur. Navrhovateľ si uplatnil voči odporcovi sumu 162,18,- eur z titulu neuhradených faktúr za poskytnuté telekomunikačné služby, hoci z tabuľky na č.l. 6 dlžná suma po sčítaní jednotlivých faktúr bez započítania zmluvnej pokuty bola 312,42,- eur, avšak po odpočítaní celkovej sumy 150,24,- eur, ktorá predstavuje poplatky pre prevádzku tel. čísla 0902889019 predstavoval dlh odporcu na telekomunikačných službách celkovú sumu 162,18,- eur. Odporca porušil povinnosť upravenú v Dodatku, preto je povinný zaplatiť navrhovateľovi aj zmluvnú pokutu dohodnutú v dodatku v sume 331,94 eur. Súd považoval zmluvnú pokutu za primeranú, pretože bola navrhovateľom uplatnená dôvodne, keďže odporca po polovičnej dobe viazanosti prestal uhrádzať faktúry v dôsledku čoho neplnil si povinnosti, ku ktorým sa zaviazal v dodatku. Celkom má odporca dlh voči navrhovateľovi vo výške 494,12 eur.

Neboli dôvodné argumenty vedľajšieho účastníka na strane odporcu, ktoré vychádzajú z právneho záveru, podľa ktorého je súd v tomto prípade viazaný rozsudkami Okresného súdu Bardejov v konaní sp.zn. 4C/163/2011 zo dňa 7.12.2011, ktorým bola vyhlásená za neprijateľnú dohoda o zmluvnej pokute a v konaní sp.zn. 4C/161/2011 zo dňa 6.11.2011. Nemožno sa stotožniť s právnymi závermi, podľa ktorých by mal byť súd viazaný právnymi závermi v týchto rozhodnutiach, a to tak, že by mal posudzovať navrhovateľom tvrdené zmluvné dojednania bez ďalšej úvahy za neplatné. Ak niektorý iný súd konštatoval neprijateľnosť určitej zmluvnej podmienky, Občiansky súdny poriadok priamo neobsahuje žiadnu takú normu, z ktorej by bolo možné vyvodiť to, že takýmito rozhodnutiami je viazaný aj iný súd. Právny následok súdneho rozhodnutia o neprijateľnosti určitej zmluvnej podmienky je vyjadrený len v hmotnom práve, a to v § 53a ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že povinnosť navrhovateľa zdržať sa uplatňovania určitej zmluvnej podmienky môže vzniknúť až potom, ako bolo právoplatne rozhodnuté o určení neplatnosti takejto zmluvnej podmienky. Navrhovateľom tvrdené zmluvné podmienky boli určené ako neplatné až v priebehu roka 2012, pričom k ich dojednaniu medzi navrhovateľom a odporcom došlo v priebehu roka 2008. Práve pod dojednaním určitej zmluvnej pokuty treba rozumieť používanie zmluvnej podmienky. Výkon práva na základe určitej zmluvnej podmienky, či už vo forme vyúčtovania zmluvnej pokuty faktúrou alebo uplatnením si práva na zaplatenie zmluvnej pokuty nie je jej používaním podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka. Inak povedané navrhovateľ neporušoval svoju povinnosť podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak si s odporcom v priebehu roka 2008 dojednal zmluvné podmienky, ktorých neplatnosť bola právoplatne konštatovaná až v roku 2012. Z § 53a Občianskeho zákonníka jednoznačne a doslovne vyplýva to, že kontrola zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách pôsobí len následne, po právoplatnosti rozhodnutia o určení takýchto zmluvných podmienok ako neplatných, a to len tak, že dodávateľovi zakazuje používanie, teda opätovné dojednávanie si takejto zmluvnej podmienky. Opačný výklad by bol nielen nad rámec znenia § 53a Občianskeho zákonníka, ale týmto opačným výkladom o záväznosti súdnych rozhodnutí by sa vytváral i celkom z ústavného hľadiska neudržateľný stav, v ktorom by bola vytvorená súdnym rozhodnutím všeobecne záväzná a iným procesom, či už súdnym alebo zákonodarným nezmeniteľná norma, ktorá by na neurčito zakazovala zmluvné dojednanie určitého druhu. Pritom v našom ústavnom systéme nie je úlohou súdov vytvárať všeobecne záväznú a už vôbec nie nezmeniteľnú normu. Z materiálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia nemožno vyvodiť to, že by sa právny záver použitý v určitom súdnom rozhodnutí mal bez ďalšieho použiť v inom súdnom konaní, v ktorom konanie neprebíha medzi tými istými účastníkmi konania a predovšetkým jeho predmetom nie sú rovnaké skutkové okolnosti. Výklad § 53a ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka v spojení s § 153 ods. 3 a 4, § 159 ods. 2

Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého by mal byť súd viazaný aj iným súdnym rozhodnutím je nielen ústavne nekonformný, ale jeho aplikácia by viedla k celkom absurdným situáciám, keď by prípadným právoplatným rozhodnutím ktoréhokoľvek okresného súdu o neplatnosti určitej zmluvnej podmienky, musel byť v inom konaní viazaný nielen iný okresný súd, ale aj odvolací, prípadne dovolací súd bez toho, aby bolo možné už raz prijatý právny záver v súdnom rozhodnutí zmeniť.

Vychádzajúc z uvedeného preto súd musel riešiť otázku prijateľnosti zmluvných dojednaní navrhovateľa a odporcu v rovine súladnosti s § 53 Občianskeho zákonníka. Odporca sa vo vzťahu k navrhovateľovi v dodatku zmluvy o pripojení zaviazal, že za to, že navrhovateľ mu za zjavne hodnotu veci nezodpovedajúcu cenu prevedie do vlastníctva telekomunikačné zariadenie, po dobu 24 mesiacov zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom, ktorý mu bude poskytovať ním zvolené služby, za ktoré bude on pravidelne platiť mesačnú odplatu. Uvedené dojednanie súd posúdil ako zmluvu podľa § 51 Občianskeho zákonníka, keďže obdobné záväzky nie sú upravené v žiadnom zmluvnom type podľa Občianskeho zákonníka. Odporca svoju povinnosť podľa dodatku k zmluve porušil, navrhovateľovi nezaplatil odplatu za poskytnuté služby, čo malo za následok to, že navrhovateľ podľa ich zmluvného dojednania odstúpil od zmluvy o pripojení.

Z uvedeného je zrejmé, že pri posúdení vzťahov účastníkov treba riešiť otázku, či možno za primerané v rovine súladnosti s § 53 Občianskeho zákonníka považovať v spotrebiteľských vzťahoch také dojednanie účastníkov, podľa ktorého sa spotrebiteľ zaviazal užívať určité služby dodávateľa na viazanú určitú dobu za záväzok dodávateľa previesť na spotrebiteľa vlastnícke právo k veci, ktorá je potrebná na užívanie takejto služby a ktorá je zastupiteľná tak, že si spotrebiteľ túto vec môže obstaráť inde za trhovú cenu, ktorú nemusí platiť dodávateľovi, keďže voči nemu sa zaviazal na iné plnenie spočívajúce v zmluvnej viazanosti. Na túto otázku možno odpovedať len zistením hodnoty plnení, na ktoré sa účastníci zaväzujú. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že hodnota veci, ktorú navrhovateľ previedol na odporcu bola aj s daňou z pridanej hodnoty po odpočítaní symbolického odplaty 364,80 eur, pričom odporca mal zostať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom pri mesačných odplatách za poskytnuté služby po dobu 24 mesiacov. Služby mobilnej telefónnej siete sú prirodzene využívané po dobu dlhšiu a voľba rozsahu poskytovaných služieb je predmetom úvahy o individuálnej osobnej potrebe týchto služieb na dlhšiu dobu. Nemožno od priemerného spotrebiteľa čakať, že bude riešiť výhodnosť zvoleného programu telekomunikačných služieb pravidelne niekoľkokrát do roka. Doba 24 mesiacov nie je nijak neprirodzene dlhá tak, aby v priebehu takéhoto časového obdobia bolo možné predpokladať výraznú zmenu potrieb spotrebiteľa. Preto hodnota viazanosti na takéto obdobie pre priemerného spotrebiteľa neznamena tak závažnú hodnotu, ktorá by bola v nepomere k tomu, že spotrebiteľ takmer zadarmo dostane zariadenie v hodnote 364,80,- eur. Ak by súd pripustil úvahu o tom, že takéto dojednanie je neprijateľné, zásadne by konštatoval to, že by dodávateľom zakazoval poskytovať spotrebiteľom výrazné výhody pri nadobudnutí mobilného telefónu spočívajúce v takmer bezodplatnom nadobudnutí takéhoto zariadenia. Priemerný spotrebiteľ (prevažná väčšina spotrebiteľov), ktorý je ochotný zaviazat sa na používanie určitého programu na dobu 24 mesiacov za nadobudnutie mobilného telefónu, teda zariadenia, ktoré je obvykle spôsobilé slúžiť po dobu viac ako 24 mesiacov, chápe poskytnutie mobilného telefónu za symbolickú odplatu ako výhodu neporovnateľnú so záväzkom využívať určité služby konkrétneho dodávateľa po dobu 24 mesiacov, a to pri zrejmej úvahe o tom, že takéto služby sú pre priemerného spotrebiteľa nevyhnutné a v zásade za porovnateľných podmienok dosiahnuteľné u ďalších poskytovateľov služieb mobilnej telefónnej siete. Pritom vo vzťahoch dodávateľa a spotrebiteľa telekomunikačných služieb je spotrebiteľovi daná možnosť uzavrieť aj takú zmluvu o pripojení, ktorá nie je uzavretá na viazané obdobie. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že v uvedenom prípade pri záväzku navrhovateľa ako dodávateľa a záväzku odporcu ako spotrebiteľa nemožno hovoriť o takom ustanovení, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže hodnota záväzku navrhovateľa previesť na odporcu mobilné zariadenie zodpovedá hodnota zmluvnej dvojročnej viazanosti odporcu. Je na zvážení spotrebiteľa, či sa k viazanosti zaviazal a nadobudne takmer bezodplatne mobilný telefón, alebo sa k viazanosti nezaviazal a obstará si mobilný telefón inak. Záver o tom, že takéto dojednanie o viazanosti na dobu 24 mesiacov je neprijateľné by väčšine spotrebiteľov znemožnilo nadobudnúť telekomunikačné zariadenie za zvýhodnenú cenu. Na strane druhej by takýto záver chránil menšinu tých, ktorí nie sú schopní pri voľbe programu služieb zvážiť svoje potreby telekomunikačných služieb a finančne schopnosti na najbližších 24 mesiacov, resp. tých, ktorí nemajú záujem o telekomunikačné služby, ale len záujem o takmer bezodplatné nadobudnutie mobilného telefónu.

Súd musel riešiť pri posúdení súladnosti zmluvných dojednaní účastníkov aj otázka, či možno záväzok odporcu zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom zabezpečiť zmluvnou pokutou vo výške 331,94 eur a to v rovine súladnosti tohto dojednaní s § 53 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že odporca za svoj záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu 24 mesiacov a dostal hodnotu mobilného telefónu vo výške 364,80 eur. Inak povedané, navrhovateľ dojednaním zmluvnej pokuty s odporcom vo výške 331,94 eur si zabezpečoval to, že odporcovi za jeho záväzok poskytol hodnotu 364,80 eur. Výška zmluvnej pokuty nepresahuje dvojnásobok hodnoty mobilného telefónu, ktorý na odporcu ako svoj záväzok previedol navrhovateľ a je približne len tretinou, toho, čo by odporca zaplatil navrhovateľovi za jeho služby za obdobie zmluvnej viazanosti 24 mesiacov. Porušením povinnosti odporcu zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom môže teda navrhovateľovi priamo vzniknúť majetková ujma vo výške hodnoty mobilného telefónu, teda vo výške 364,80 eur a nepriamo ujma v podobe ušlého zisku z platieb odporcu za poskytované služby po dobu 24 mesiacov. Preto dojednaná zmluvná pokuta na prvý pohľad výrazne nepresahuje škodu, ktorá by bola navrhovateľovi spôsobená v prípade nedodržania zmluvnej viazanosti odporcu. Preto ani nemožno dospieť k záveru, že by takto dojednaná zmluvná podmienka spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže zmluvným dojednaním o zmluvnej pokute je zabezpečený taký záväzok spotrebiteľa, ktorého porušenie spotrebiteľom je schopné spôsobiť na strane dodávateľa takú škodu, ktorej výška sa blíži výške dojednanej zmluvnej pokuty. V tejto súvislosti neobstojí ani tvrdenie, že spotrebiteľ nemá možnosť voľby pri uzavieraní a určení obsahu dodatku k zmluve o pripojení, keďže je zjavné, že spotrebiteľ má možnosť užívať služby navrhovateľa aj bez toho, aby sa zaviazal k viazanosti.

Súd povolil odporcovi splácať dlh v mesačných splátkach po 100,- eur vzhľadom na jeho žiadosť na č.l. 90 (§ 160 ods. 1 O.s.p.).

Odporca sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, preto navrhovateľ uplatnil si voči odporcovi úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti poslednej faktúry zo dňa 22.5.2010, splatnej dňa 11.12.2010. Od 12.12.2010 je povinný v súlade s ust. § 517 Občianskeho zákonníka zaplatiť navrhovateľovi 9 % ročný úrok z omeškania, výška ktorého zodpovedá ustanoveniu § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Navrhovateľ bol v konaní úspešný, preto mu súd priznal trovy konania podľa § 142 odst. 1 O.s.p. v celkovej sume 513,29 eur. Tieto pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 29,50 eur a z trov právneho zastúpenia. Vo veci bolo vykonaných 5 úkonov právnej služby - prevzatie a príprava (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky), podanie návrhu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky), zastupovanie na súdnom pojednávaní dňa 5.11.2013 po 33,20 eur (§ 13a písm. d/ vyhlášky). Dva úkony boli polovičné, nemeritórne podľa § 14 ods. 3, písm. e/ vyhlášky a to vyjadrenie zo dňa 25.2.2013, vyjadrenie zo dňa 25.3.2013 po 16,60 eur; 5 x režijný paušál po 7,81 eur (platný pre rok 2013). Ďalej vznikli právnomu zástupcovi navrhovateľovi trovy z titulu náhrady cestovného /cesta Bratislava Prievidza a späť motorovým vozidlom Škoda Fabia BA 732MS, spotreba 6 litrov benzínu na 100 km/, za cestu dňa 5.11.2013 za 440 km, pričom cena benzínu bola 1,287 eur na liter. Základná náhrada za 1 km 0,153 eur, spotreba na 100 km 6 l, cena za liter paliva 1,287 eur, cestovné spolu predstavovalo sumu 101,30,- eur. náhrada za stratu času za účasť na pojednávaní dňa 5.11.2013- 10 polhodín á 13,01 eur v sume 130,01 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia boli vo výške 301,86,- eur, právny zástupca nesprávne ich sčítal a následne uviedol v sume 318,46 eur. Preto trovy právneho zastúpenia v sume 301,86 eur spolu s cestovným v sume 101,30 eur predstavovali sumu 403,16 a k tomu 20 % DPH vo výške 80,63 eur, spolu trovy činia 483,79 eur. Spolu so súdnym poplatkom v sume 29,50,- eur predstavujú trovy konania sumu 513,29,- eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecným náležitostiam (§ 42 odst.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 odst.1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie